

# GŁOS PRACY

TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

Prenumerata roczna : 7 Zł., półroczna: 3 Zł. 50 gr, mies.: 60 gr. Numer pojedynczy: 20 groszy.

Adres Redakcji i Administracji: LWÓW, ul. GRÓDECKA 2 b. (Dom Katolicki).

Prenumeratę składać można od 10 rano do 1 pop. i od 6 do 8 wiecz. lub na kto czek. 152.848

## Przesilenie rządowe zaostrożone.

Z powodu ustąpienia p. Thuguta rozpoczęło się w naszym rządzie znowu przesilenie, które dotąd nie mogło być usunięte. W ostatnich dniach to przesilenie podobno się nawet zaostrzyło, a to z powodu przeniesienia prezesa Barwicza do Krakowa. Klub socjalistyczny mianowicie ujmuje się za prezesem Barwiczem i żąda ustąpienia ministra kolei Tyszki, który do tego przeniesienia dopuścił.

Prezes Barwicz, jak donoszą dzienniki, został przeniesiony na to samo stanowisko do Krakowa. Czy to było konieczne? Nie zdaje się, skoro się sam o przeniesienie nie starał i skoro nadaje się na prezesa dyrekcji krakowskiej. Ale wiadomo, że pewne koła oddawna starały się p. Barwicza ze Lwowa usunąć, być zatem może, że te właśnie koła w chwili obecnej do tego przeniesienia się przyczyniły. Ale taka polityka byłaby szkodliwą dla państwa, bo zachęcałoby to innych do intryg zakulisowych. W każdym razie wszyscy przyznają, że p. Barwicz jest zdolnym inżynierem i ma czyste ręce. Był prezesem dyrekcji w czasach wojny ukraińskiej i bolszewickiej, w czasach więc dla państwa najcięższych, a kolej w tych czasach pracowała ku zupełnemu zadowoleniu, co chyba i o prezesie źle nie świadczy. Jeżeli zatem wpływy postronne i względy osobiste, a nie względy państwowe i służbowe były powodem przeniesienia p. Barwicza, to ubolewalibyśmy nad tem mocno, gdyż taką drogą sprawie publicznej się szkodzi, nie pomaga. Zaostrożony stan przesilenia byłby tego owocem najbliższym.

## Święto spółdzielni.

W niedzielę Lwów po raz pierwszy obchodził święto spółdzielczości. Jest to święto międzynarodowe, jak międzynarodowy jest ruch spółdzielczy,

dażący zapomocą spółdzielni do łagodzenia sprzeczności społecznych, do obrony ludności słabszej przed wyzyskiem kapitału, do wychowania i wyrobienia ludzi pod względem społecznym. Ruch to więc społecznie piękny i dużego znaczenia, który wszyscy ludzie dobrej woli winni witać z radością. U nas w Polsce ruch ten stosunkowo rozwinięty słabo, w Anglii, w Belgii, w Niemczech dał już wyniki wspaniałe. U nas w Polsce ledwie kasy Stefczyka (Raifeisenki) pewne spółki gospodarcze, rolne i nierolne, to znowu kasy zaliczkowe się rozwinęły. Tu i ówdzie rozwijały się urzędnicze spółki spożywcze, wszystko to jednak jest u nas jeszcze w początkach, ludność nasza zamało dotąd rozumie znaczenie spółdzielczości i zamało jest przygotowaną do prowadzenia spółdzielni. U nas spółdzielnie wytwórcze, a także spożywcze, często upadają przez nieuczciwość lub nieudolność dyrektorów, przez brak solidarności, przez obojętność lub nawet złą wolę udziałowców.

Mimo to wszystko ruch spółdzielczy winniśmy popierać i dlatego z okazji święta spółdzielczości na jego potrzebę zwracamy uwagę.

Lwów, interesujący się ruchem spółdzielczym, zaczął od Mszy w bazylice, w południe urządził akademię w sali Małego Teatru, popołudniu odczyt radnego Chrystowskiego w sali Kopernika Uniwersytetu Jana Kazimierza. Wielu ludzi także z naszych instytucji publicznych widziało się na tych zebraniach. W sali Małego Teatru przemawiali Prof. Dr. Doliński i p. Jan Dębski z Krakowa.

## Murarze przemyscy.

W Przemyśle utworzył się chrześcijański Związek zawodowy pracowników murarskich, który zgłosił ofertę na wykonanie pewnych drobniejszych robót przy tamtejszym dworcu kolejowym. Jest to

# SUKNA

Krajowe i Angielskie  
na ubrania męskie  
i kostjomy damskie.  
DERKI POWOZOWE.

Fabryczny Skład Sukna

# ŁUDWIK RALSKI

Płócienka i Dreliszki na letnie ubrania i Prochowniki

LWÓW, Rutowskiego 7, (naprzeciw Katedry)

poleca:

Rok założenia 1912.

TELEFON 18.



również kooperatywa, której tylko życzyć możemy powodzenia. Podobne spółki robotnicze mogłyby powstać wszędzie.

## Praca oświatowa dla Społeczeństwa.

W sobotę dnia 23 maja odbyło się uroczyste zakończenie zorganizowanego staraniem koła 6 Dzielnicy Lwowa Chrześcijańskiej Demokracji, bezpłatnego wieczornego kursu handlowego dla dorosłych.

Organizatorem i kierownikiem kursu był znany w tut. mieście ekonomista, profesor Wyższej Szkoły dla Handlu Zagranicznego i Akademii Handlowej Dr. Kazimierz Petyniak Sanecki, który całą swą wiedzę i każdą chwilę wolnego czasu poświęcał dla dobra uczestników i uczestniczek kursu.

Kurs trwał od 12. stycznia br. i obejmował:  
1. naukę księgowości kupieckiej 8 godz. tygodn.  
2. naukę o handlu, prawo wekslowe i czekowe 2 godz. tygodn.  
3. rachunki kupieckie 2 godz. tygodn.

Ponadto prof. Dr. Kazimierz Petyniak Sanecki wygłosił cykl niedzielnych wykładów popularnych z zakresu ekonomii.

Naukę księgowości prowadził pan Leopold Gąsiorowski.

Należałoby życzyć, aby szlachetna myśl i hasło szerzenia oświaty dla dobra Społeczeństwa i Ojczyzny, rzucone przez Koło 6 Dzielnicy Lwowa Chrześcijańskiej Demokracji, znalazło odzew u innych Organizacji i Towarzystw Kulturalnych Polskich.

*Marse Rudolj.*

## Bandyckie napady.

W odpowiedzi na interperację p. Senatora M. Thuliego dnia 19. II. 1924. w sprawie bezpieczeństwa w okolicy Leżajska p. Minister Ratajski

między innemi wyraził się: „w ostatnich miesiącach od listopada ub. r. począwszy ustał bandytyzm w powiecie łańcuckim prawie zupełnie, a bezpieczeństwo publiczne doznało znacznej poprawy i naogół zapanował spokój.”

Jak wygląda obecnie owa poprawa i ów spokój to świadczą następujące wypadki:

1. 2 maja obrabowano w Pasiecznej kupca Haskla Hagenheijna.

2. 3 maja obrabowano leśniczego F. Turzyńskiego w Zagórze.

3. 7 maja napadnięto kupca F. Schiffmana jadącego do Dynowa i zrabowano mu 4200 zł.

4. 8 maja obrabowano w nocy ks. Ulanowskiego proboszcza w Nowosielskach i zabrano 320 zł. oraz kosztowności.

5. 10 maja napadnięto leśniczego Mosiewicza w Tarnawce, zażądano ściągnięcia ubrania, w chwili oporu zamordowano.

6. 13. maja w Kątach Rakszawickich szajka uzbrojonych bandytów w biały dzień napadła gospodarza Babiara, jednak z nadejściem pomocy silnie ostrzeliwując się, cofnęła się do lasu raniąc po drodze z dubeltówki przechodzącego wieśniaka i jakiegoś żyda, a następnie zgwałciła młodą dziewczynę pasącą bydło pod lasem.

7. 15. maja obrabowano w biały dzień leśniczego Doleżala w Biskorowicach.

8. 16. maja zamordowano st. posterunkowego Gnusa w Cieplicach.

9. 18. maja napadnięto i obrabowano jadącego powozem hr. Alfreda Potockiego i hr. Tarnowską z wszelkiej gotówki i kosztowności w Białobrzegach.

Wobec powyższych faktów członkowie Koła Chrześcijańskiej Demokracji w Leżajsku zebrani na zgromadzeniu w dniu 17 maja jednogłośnie oświadczają:

1. że dotychczasowe kilkuletnie zarządzenia w tej sprawie posiadają charakter papierowy i są wielce nieudolne, kompromitujące w wysokim sto-

JULJUSZ MAKAREWICZ.

## Wiek Dwudziesty.

Wiek dziewiętnasty nosił wybitne znamie, tak jak każda epoka ma pewien wyraźny wykładnik we wzajemnych stosunkach ludzi. Wiek dziewiętnasty wypełniało tworzenie się poczucia narodowości; hasłem wyczuwanem z początku instynktownie, rozbrzmiewającym potem coraz głośnie, opracowywanem w końcu teoretycznie był — nacjonalizm. Epokę tę zaznaczył najwyraźniej przebieg walk w czasie wielkiej wojny i sposób ich zakończenia. Lata 1914 do 1918 to okres największego natężenia nacjonalizmu. Przyszły historyk za lat kilkanaście lub kilkadziesiąt będzie mógł mówić lub pisać o zakończeniu tej epoki a równocześnie o rozpoczęciu nowego okresu, którego zewnętrznym znamieniem będzie stosunek kapitału do pracy. W życiu społeczeństw nie ma oczywiście słupów granicznych; jeden okres wchodzi w drugi zanim

rozstrzygający czynnik wybije się na pierwszy plan w tym stopniu, że największy krótkowidz dojrzy jego przewodnią rolę; to też ani nacjonalizm w obecnej chwili nie znikł bez śladu, ani też sprawa społeczna nie jest hasłem, nieznanem przed wielką wojną. Znaczenie tego czynnika rozumieli już w końcu XIX w. ludzie o szerokich horyzontach, ludzie przewidujący, subtelni badacze stosunków ludzkich. Do takich należał niewątpliwie Leon XIII. Jego encykliki poświęcone sprawie robotniczej były stwierdzeniem pewnych ruchów, których ostateczne rozwinięcie, których wysunięcie się na plan pierwszy przyspaść miało dopiero w przyszłości. Encykliki papieskie przysłyły zawczasem, by natrafić na pełne zrozumienie wszystkich, przysłyły jednak na szczęście dość wcześnie, by przygotować niektóre społeczeństwa, te, które choć częściowo dla genialnego objawienia były przystępne do przetrzymania ciężkiej próby wytrzymałości społecznego wiązania wobec gwałtownego parcia, jakie przyniosła ze sobą długotrwała wojna.

Tam, gdzie przestrogi i nauki Papieża nie padły na grunt wysuszony egoizmem klasowym, na twardą opokę umysłowej tępoty — tam wytworzyły



piu odnośne czynniki rządowe i nie tylko że nie wydały żadnych pozytywnych rezultatów, ale wzmościły bandytyzm do takich rozmiarów, jakie wykazały wypadki w ostatnich dniach.

Następnie zebrani uchwalają następujące rezolucje:

I. Wzywa się Sejm i Rząd do natychmiastowej reorganizacji Policji Państwowej, którą należy oprzeć 1. na organizacji wojskowej, 2. na wzmocnieniu jej prerogatyw do takiego stopnia i stanu jaki posiadała była żandarmerja austriacka. 3. na odpowiednim umundurowaniu i uzbrojeniu (hełm, doskonałe uzbrojenie — mundur kroju i koloru poważnego), 4. na utworzeniu takiego stanu służby policyjnej by 3/4 było bezzennych, a na wypadek kalectwa i śmierci otrzymywali oni lub pozostałe rodziny pełne wynagrodzenie, 5. na zdwojeniu posterunków i połączeniu ich telefonicznem — zwłaszcza w okolicach zagrożonych bandytyzmem (tłumaczenie się niemożnością zaprowadzenia telefonów z powodu sanacji skarbowej nie wytrzymuje najmniejszej krytyki).

II. Wę wsiach podejrzanych o ukrywanie bandytów należy zakwaterować wojskowe oddziały konnicy i tak długo je tam kwaterować na koszt mieszkańców tych wsi, dopóki winnych nie wskażą i nie oddadzą w ręce władz policyjnych i sądowych.

III. By wszelkie wykroczenia podpadające pod kategorię bandytyzmu były oddawane pod jurysdykcję sądów doraźnych bez prawa korzystania z łaski Pana Prezydenta Rplitej i bezzwłocznie publicznie karane śmiercią.

Stan tego rodzaju niemożliwy do pomyślenia w kulturalnych państwach — poniżający powagę rządu i państwa wymaga natychmiastowego działania, ustawicznej energii, racjonalnych zarządzeń, a nie jakichś badań terenu, sprawozdań, statystyk, i tym podobnych papierowych załatwień.

zdrową atmosferę odporną na wpływ laseczników rozkładu i zgnilizny komunistycznej. Wytrzymała rozbicie się państwa Austrija mająca swój silnie rozwinięty ruch chrześc. społeczny; wytrzymały zwyciężone Niemcy, w których chrześcijańskie związki zawodowe rozwijały się pomyślnie od szeregu lat. Komunizm niszczył Węgry, tępe i pogrążone w egoistycznej chęci zdobywania majątku za każdą cenę, wywołał rozruchy w samym Berlinie, stolicy brutalnej i zepsutej burżuazji, zniszczył doszczętnie Rosję, gdzie klasa panująca pomieszczyków i dworjan, żyła w ideologii ustroju kastowego i w zwyrodnieniu ludzi nie potrzebujących pracować, ani myśleć.

Encyklika Rerum novarum była zapowiedzią nowych stosunków, była przestroga, stała się hasłem. Wiek dwudziesty wiek powojenny będzie z niej czerpał ciągle rady i wskazówki, co czynić należy. Treść Encykliki nie jest nową, bo opiera się na Ewangelji, na zasadach chrześcijaństwa głoszonych od wieków, nowem było tylko sprowadzenie zasad do poziomu potrzeb życia codziennego, nowem było bezpośrednie wtargnięcie w obręb czekających rozwiązania kwestyj praktycznych, encyklika Papieża Leona XIII to — Ewangelja stosowana.

## „Roczniki katolickie“.

Ukazał się niedawno trzeci tom Nikodema Cieszyńskiego „Roczników katolickich za rok 1924“ (skład główny u autora w Poznaniu). Obszerny tom o 500 z górą stronicach, ilustrowany szeregiem ładnie wykonanych rycin, zawiera w zasadniczych rysach obraz życia religijnego całej niemal Europy i Ameryki, przyczem poraz pierwszy znalazły też uwzględnienie sprawy misyjne. Autor utalentowany pisarz i zaszczytnie znany kaznodzieja, kreśli z dużą barwnością i plastyką zeszłoroczne koleje i przejścia Kościoła w różnych stronach kuli ziemskiej. Książkę czyta się z niesłabnącem zainteresowaniem od początku do końca. Jako pierwszorzędnym materiał informacyjny może również oddać nieocenione wprost usługi. Polecamy ją zatem gorąco naszym czytelnikom, zwłaszcza ze sfer duchownych, bo istotnie trudno dziś znaleźć lepszą, bardziej podnoszącą moralnie i intelektualnie lekturę. Oby też ta książka, owoc żmudnej i wytrwałej pracy jednego człowieka, szła w szerokie koła społeczeństwa naszego, niosąc tego żarliwego ducha katolickiego, którym jest przepojona i świadcząc raz jeszcze o wielkiej misji dziejowem posłannictwie Kościoła Chrystusowego.

C. A. L.

## KUPUJCIE

## CEGIEŁKI PO 1 ZŁ.

## NA FUNDUSZ PRASOWY!

Stosunek pracy do kapitału rozwiązywać chcą jedni w ten sposób, że praca ma być narzędziem w rękach kapitału, narzędziem możliwie wydawnie eksploatowanym dla podniesienia wytwórczości. Dla drugich rozwiązaniem najlepszym, to — usunięcie jednostek od posiadania kapitału, a oddanie go w ręce państwa bez ograniczeń i zastrzeżeń. Kościół stojąc na stanowisku prywatnej własności, widzi w pracowniku coś więcej jak narzędzie tylko, widzi w nim człowieka, widzi ważny czynnik we wielkiem dziele produkcji. Papież pragnie, by stosunek kapitału do pracy przemienił się w zgodne współdziałanie oparte o słusność i miłość bliźniego. Kościół, który kieruje się zasadą miłosierdzia wobec ubogich, dla stosunku kapitału i pracy ma inną zasadę: „godzien jest robotnik zapłaty swej“. Społeczeństwa, które prędkiej od innych potrafią ułożyć stosunek kapitału do pracy na podstawie uczciwej pracy robotnika i uczciwego wynagrodzenia ze strony pracodawcy, społeczeństwa, które potrafią zabezpieczyć pracowników od niezawinionych następstw niezdolności do pracy lub braku pracy, te społeczeństwa wyprzedzą inne na drodze postępu i unikną wstrząszeń.



## Z życia naszych Organizacji.

Staraniem Koła VI. Chrześcijańskiej Demokracji i dzięki bezinteresownej pracy prof. Dra Kazimierza Petyniaka-Saneckiego, odbył się w czasie od 5. stycznia do końca maja br. w szkole im. Konarskiego, 5-cio miesięczny wieczorny kurs handlowy dla osób starszych.

Kurs był zatwierdzony przez Ministerstwo W. R. i O. P. i wizytowany w kwietniu przez delegata kuratorium lwowskiego. Z pośród zapisanych 68 osób, poddało się egzaminowi i otrzymało świadectwo 35 osób.

Na kursie nie wywierano żadnej presji w kierunku przystąpienia do stronnictwa, bo w programie Chrześcijańskiej Demokracji nie leży wyłącznie kaptowanie członków, ale praca dla dobra ogółu i stronnictwo nasze ma dostateczne zadośćuczynie, gdy pracuje z korzyścią dla elementu katolickiego.

**W piątek 12. czerwca o godz. 6'30 wieczór** odbędzie się posiedzenie Zarządu Koła I. Ch. D. w Czytelnii Katolickiej Piekarska 28.

1. Sprawozdanie z Kongresu.
2. Sprawy wewnętrzne.

Przybycie konieczne.

Sekr.  
S. Dobrzański mp.

Prezes  
Dr. Danielski mp.

## Zebranie Zarządu Rady Okręg. ChD. miasta Lwowa

odbędzie się w PIĄTEK 12. czerwca b. r. w Czytelnii Katol. o godz. 5'30 wieczorem.

### PORZĄDEK DZIENNY:

1. Odczytanie protokołu.
2. Stan kasowy i stan wkładek w Kołach.
3. Przeprowadzenie rewizji liczby członków po Kołach.
4. Zebranie Rady Okręgowej ewentualnie zebranie członków.
5. Nasze wiece.
6. Uwagi po kongresie ChD. w Warszawie.
7. Wnioski członków.

Osobnych zaproszeń imiennych się nie rozsyła.

Lwów, 29. maja 1925.

Ks. Szydelski  
prezes Rady Okręgowej

## Zebranie członków Ch. D.

odbędzie się w sobotę 20. czerwca o godz. 6 wieczorem w Czytelnii Katol. (ul. Piekarska 28 I. p.).

### PORZĄDEK DZIENNY:

1. Położenie polityczne i gospodarcze w Polsce.
2. Spółdzielczość (ks. Prof. Mytkowicz).
3. Dyskusja.

## O G Ł O S Z E N I A.

### Letnicy! Pensjonaty! Turyści!

Zaopatrujcie się w konserwy jarzynowe i mięsne w krajowej wytwórni konserw

**RUCKERA**  
LWÓW—ZNIESIENIE

**BEZ KONKURENCJI! WANNY** trwałe, cynkowe Zł. 26. (gdzieindziej te same Zł. 40). Własnego wyrobu poleca **WOJCIECH ZAJĄC**, Lwów, ul. Ossolińskich 14.

**PRACOWNIA SUKIEN DAMSKICH i KOSTJUMÓW**  
Lwów, ul. 29 Listopada I. 15/II. p.  
CENY UMIARKOWANE.

### Handel korzenny Stefana Kulinowskiego

Lwów, Gródecka 13. (naprzeciw Teatru Małego)

TELEFON 27—51.

**PRZY HANDLU POKÓJ DO SNIADAŃ.**

**ZAKŁAD DENTYSTYCZNY Dr. M. Wiktora**  
Lwów, plac Akademicki 1. od 9—13 od 15—17.  
**ULGI W SPŁATACH.**

**MEREŻKI**, hafty artystyczne najnowsze artystyczne plisy. Stale nowe wzory Paryskie i wiedeńskie. — Ceny konkurencyjne. Zakład Haftów artystycznych Lwów, Akademicka 22., Koralnicka 1. I. piętro. — Telefon 35-43.

Wydawca: Chrześcijańska Spółka Wydawnicza.

Redaktor odpowiedzialny: Bernard Müller.

CENA OGŁOSZEŃ: Strona 100 Zł. — pół strony 50 Zł. — ćwierć strony 25 Zł. — ósemka strony 13 Zł

Czcionkami: Drukarni Pospiesznej Lwów Chorążczyzna 23.